ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

Nr 82 | Lipiec 1938 | Rok VIII

OKAZYJNA OFERTA ZESTAWIEŃ

Z powodu ograniczeń dewizowo-przywozowych uzupełnianie zapasów zestawień napotyka na poważne trudności. Nowe transporty przychodzą obecnie w dłuższych odstępach czasu i w niedostatecznych ilościach. Dlatego nie wszystkie zamówienia na pakiety mogą być załatwiane punktualnie, co prosimy łaskawie uwzględniać.

Poniżej podajemy ofertę tych pakietów (zestawień), które posiadamy w dostatecznej ilości Niemniej prosimy i przy zamawianiu tych zestawień dołączać **zamówienia zapasowe.**

Ameryka		
	50 rozm.	—.45
	100 „	1.10
Australia		
	50 rozm.	1.—
	100 „	3.—
Austria		
	100 rozm.	—.75
	200 „	1.95
Bułgaria		
	50 rozm.	1.—
	100 „	2.70
Czarnogórze		
	50 rozm.	3.45
	75 „	8.—
Europa		
	1000 rozm.	5.70
Gdańsk		
	50 rozm.	1.50
	200 „	15.—
Grecja		
	50 rozm.	—.85
	100 „	3.—
Kolonie angielskie		
	200 rozm.	3.75
	300 „	8.50
Kolonie portug.		
	50 rozm.	1.20
	100 „	2.90
	200 „	7.50
Kolonie włoskie		
	50 rozm.	4.10
	100 „	13.—
Jugosławia		
	200 rozm.	6.30
Litwa		
	10 rozm.	—.30
	50 „	2.40
	100 „	9.—
Niemcy		
	100 rozm.	—.30
	200 „	1.15
Rosja		
	50 rozm.	—.75
	100 „	1.65
	150 „	4.50
	200 „	9.—
Ukraina		
	25 rozm.	—.55
	50 „	2.10
Węgry		
	200 rozm.	1.65
	600 „	40.—

P R O S I M Y   K O R Z Y S T A Ć   Z   O K A Z J I !

DOM FILATELISTYCZNY J. WITKOWSKI

TELEFON NR 27-81 | POZNAŃ I. | AL. MARCINKOWSKIEGO 7

Ostatnie Nowości

Albania				
ślubne	8 w	X	7.80
ślubne	blok	X	3.15
Belgia			
lotnicze	5 w	X	2.45
Koekelberg . .	7 w	X	5.50
Bułgaria			
gospodarcze . .	4 w	X	2.—
winogrona . .	2 w	X	—.75
Czechosłowacja			
sokół	3 w	X	—.95
Finlandia			
wojak	1 w	X	—.55
Delaware . . .	1 w	X	—.55
Francja			
Piłka nożna . .	1 w	X	—.45
pomnik . . .	1 w	X	—.25
Holandia			
latowe 38 . .	4 w	X	1.85
latowe 38 . .	4 w	⊙	—.85
Islandia			
Geyzir	4 w	X	2.25
Jugosławia			
dzieci	4 w	X	1.75
Aeroklub . . .	4 w	X	1.95
Norwegia			
turystyczne . .	3 w	X	1.45
Łotwa			
bloczek 1938 .		⊙ X	3.15
Rosja			
Pawilon 5 kop		⊙	—.05
Pawilon 20 kop		⊙	—.20
Pawilon 50 kop		⊙	—.40
Lenin 40 kop		⊙	—.25
20-lecie armii		⊙	2.45
lotnicze .	7 w	⊙	2.65
lot polarny	3 w	⊙	—.80
lot polarny	4 w	⊙	1.15
Rumunia			
Entente	2 w	X	—.85
Wystawa . . .	1 w	X	—.35
Konstytucja . .	3 w	X	—.90
8. 6. 38 . . .	11 w	X	3.40
Szwajcaria			
lotniczy 10,65		X	—.20
lotniczy Pro Aero		⊙	1.45
Szwecja			
80 lecie króla .	5 w	X	1.45
Węgry			
św. Stefan . .	14 w	X	4.80
św. Stefan . .	14 w	⊙	3.25
Kong. Euch. .	2 w	X	1.—
Kong. Euch.	blok	X	6.—

LUKSUSOWE OKŁADKI

DO ALBUMÓW

naszego nakładu, formatu jak KA-BE lub Witkowskiego albumy blanko B 22/300 wykonane z pełnej **skóry** baraniej bez żadnych napisów po wyjątkowo **niskiej** cenie

1 okładka zł 30.-

plus porto zł 1.50

Należność płatna zgóry na PKO 208.547

DOM FILATELISTYCZNY
JAN WITKOWSKI
POZNAŃ I.

OSTATNIE EGZEMPLARZE

WITKOWSKIEGO MAŁEGO KATALOGU ZNACZKÓW POLSKICH 1938

Jeszcze posiadamy na składzie ograniczoną ilość egzemplarzy

Cena za katalog wynosi 75 groszy

+ porto 15 groszy

płatne na P. K. O. 208.547 lub przekazem rozliczeniowym na kartotekę Nr 80

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI
FILATELISTYCZNE
MIESIĘCZNIK
POŚWIĘCONY SPRAWOM FILATELISTYKI

Prenumerata: kwartalna 1.50, półroczna 2.75, roczna 5.50, zagranica cały rok zł 7.—

Wszelkie wpłaty za prenumeratę należy uiszczać zapomocą pocztowych przekazów rozliczeniowych z dopiskiem: ADMINISTRACJA „IL. WIAD. FIL." — kartoteka № 80

Korespondencję dotyczącą Redakcji i Administracji „Il. Wiad. Fil." należy nadsyłać oddzielnie. Rękopisów nie zwracamy. Artykułów nie honorujemy.

Nr 82 LIPIEC 1938 Rok VIII

Mec. Marian Niklewski — Toruń

Filatelista a prawo.

(Dokończenie)

Inne sposoby unormowania stosunku obowiązkowego nie budzą żadnych specjalnych trudności. Z reguły jednak przy nawiązaniu stosunku między filatelistami te kwestje wogóle nie są umówione i ma wobec tego zastosowanie przepis art. 9 cyt. ust., który wypowiada zasadę, że decydujące jest dla zobowiązań obustronnych, do których należą umowy kupna-sprzedaży i zamiany prawo państwa, w którym umowę zawarto. Jeżeli zatem przyjedzie np. zagraniczny handlarz do Polski i tutaj i Polakiem filatelistą zamieszkałym w Polsce zawiera umowę, to decyduje prawo polskie.

Jeżeli natomiast Polak filatelista wyjedzie za granicę i zawrze tam umowę, to obowiązuje ustawodawstwo tego kraju, w którym umowa została zawarta. W naszych warunkach będą jednak najczęstsze umowy te, iż w drodze pisemnej dochodzi do transakcji. W tych wypadkach uchodzi umowa za zawartą w miejscu, w którym oferent otrzymał przyjęcie oferty. Praktycznie przepis uwydatnia się w ten sposób: np. na pismo handlarza zagranicznego zgłasza się zbieracz polski zamieszkały w Polsce i zawiera na warunkach jemu zaproponowanych umowę. Wówczas obowiązuje prawo tego państwa, w którym doszło danego zagranicznego handlarza zamówienie.

Panowie widzą zatem, że szczególnie międzynarodowe trasakcje pod względem prawnym mogą w bardzo różny sposób się uwydatniać. W takich wypadkach oczywiście nie można nie korzystać z pomocy adwokata, gdyż rzecz jasna należyte wyświetlenie tych kwestji i szczególnie też ocena ewentl. w rachubę wchodzącego prawa zagranicznego jest zawsze trudna.

Szeroko omawialiśmy już wyżej sprawę badania znaczków przez tz. badaczy specjalistów. Gdy się zważy, że badaniu podaje się z reguły znaczki drogie i zależnie od wyniku badania układa się swą decyzję np. kupuje się znaczek, to rzecz jasna takie badanie ma bardzo doniosłe znaczenie w praktyce filatelisty. Zbadanie znaczka przez specjalistę, który takich badań się podejmuje, jest

zatem na zasadzie art. 476 kod. zob. pewnego rodzaju umową o dzieło, aczkolwiek mogą być ewentl. zastosowane także przepisy w niektórych wypadkach umowy zlecenia.

W każdym razie interesuje filatelistę zagadnienie, czy za znaczki mylnie określone przez znawcę co do swej autentyczności badacz specjalista odpowiedzialny jest filateliście odnośnie mylnej ekspertyzy.

Kwestję tę omawia w czasopiśmie „Die Postmarke" Nr 384 z 31 Maja 37 r, na stronie 135 Dr. Franciszek Gerhard Back.

Dochodzi on do rezultatu, że badacz ekspert, który podejmuje się badania znaczków odpowiada za taką pomyłkę, którą należy przypisać nienależytemu zbadaniu znaczka, lub nieposiadaniu dostatecznych zdolności. Ten wynik jest zdaniem moim trafny, gdyż ekspert, który podejmuje się badania znaczków w pierwszym rzędzie musi posiadać dostateczne wiadomości, by móc fałszerstwo znaczka rozpoznac i tak samo musi dołożyć należytych starań, by ekspertyzę przeprowadzić dokładnie.

Mogą się jednak, jak to podkreśla art. Dr. Backa trafić wypadki, które są tak skomplikowane, że nawet bardzo wprawny znawca mógłby przez fałszerstwo szczególnie udatne być wprowadzony w błąd co do wyniku badania.

Można się zgodzić ze zdaniem Dr. Backa, że w takich wypadkach, gdy nawet przy dołożeniu daleko idącej staranności także inni badacze w ten sam sposób mogliby być wprowadzeni w błąd co do autentyczności znaczka przez precyzyjnie pracującego fałszerza, odpowiedzialność z tytułu mylnej opinii eksperta może być nieuzasadniona.

W takich wątpliwych wypadkach jednak rzeczą Sądu byłoby roztrzygnąć, czy istotnie zachodzi naruszenie znawcy rodzące odpowiedzialność wobec zleceniodawcy filatelisty.

Dr. Back przytacza, ze nawet wówczas, gdy znawca wydał orzeczenie swoje bez żądania wynagrodzenia, w razie pomyłki odpowiada za mylną ekspertyzę. Tak daleko zdaniem moim nie mogłaby sięgać odpowiedzialność eksperta gdyż w razie niepobierania opłaty za ekspertyzę oczywiście musiałby odpowiadać jedynie za rozmyślne fałszywe orzeczenie lub za grube niedbalstwo. Praktyka oczywiście w razie sporu musiałaby odgraniczyć poszczególne wypadki, gdyż reguła, gdzie leży granica między odpowiedzialnością a brakiem tejże jest bardzo trudna do ustalenia i należy od rozlicznych okoliczności faktycznych.

Może oczywiście zachodzić także tz. współwina samego zbieracza, jeżeli skierował ekspertyzę do osoby, o której sam zbieracz dobrze wie, że w danej dziedzinie nie posiada dostatecznych wiadomości.

Wielu ekspertów w swych warunkach stanowi, iż za błąd w ocenie przedłożonych znaczków nie odpowiada. Takie zastrzeżenie jest zdaniem moim nieistotne w tych wypadkach, w których ekspert dopuścił się rozmyślnie fałszywego orzeczenia lub w sposób rażący zaniedbał dokonania prawidłowej ekspertyzy. Bądź co bądź jest sytuacja badacza znaczków szczególnie, jeżeli obrał sobie bardziej rozległe tereny badania, we wielu wypadkach niebezpieczna i może go łatwo doprowadzić do konfiktów. Wielu znawców poważnych w wypadkach wątpliwych wobec tego odmawia umieszczenia klauzuli gwarancyjnej w postaci stempelka gwarancyjnego lub też wydania tz. atestów prawdziwości. To stanowisko jest zatem celowe.

Gdy w ten sposób omówiłem rzecz jasna tylko tak fragmentycznie niektóre szczegóły z prawa cywilnego, chciałbym ten dział zakończyć jeszcze omówieniem wypadków, gdzie zbieracz popada w konfikt z innym zbieraczem lub handlarzem

przez uszkodzenie znaczków lub zagubienie tychże. Zasadniczo zatem decyduje zasada, że ten, kto drugiemu wyrządził szkodę, zobowiązany jest szkodę tę wyrównać i to in natura tj. przez przywrócenie tego stanu, który istniał w chwili, kiedy szkody jeszcze nie było. Jeżeli np. z powierzonych zbieraczowi wyborów zginie znaczek podczas wybierania znaczków przez danego zbieracza, lub jeżeli przesyłka nadana zaginie w drodze od zbieracza nadającego zwrotną przesyłkę, to ryzyko ponosi dany zbieracz.

Tak samo muszą być traktowane przypadkowe uszkodzenia znaczków. Sporną będzie niejednokrotnie kwestia, jak przedstawia się odpowiedzialność w tych wypadkach, gdy uszkodzona została np. część serii.

Jeżeli np. rozchodzi się o materiał sprzedawany w handlu wyłącznie lub przeważnie w kompletnych seriach, należy przjąć, że wrazie niemożności uzupełnienia serii odszkodowanie winno się rozciągać na całą serię, przy czym naturalnie poszkodowany w zamian za odszkodowanie pobierane, może żądać wydania mu tak znaczków uszkodzonych, jako też nieuszkodzonych. Kwestia, jak przedstawia się w praktyce zagadnienie, czy rozchodzi się o materiał sprzedawany seryjnie lub luźno, będzie kwestią sporną, którą często przy pomocy rzeczoznawcy Sądy musiałyby roztrzygnąć. W tym miejscu chciałbym także omówić sprawę tz. znawców sądowych zaprzysiężonych.

Są to znawcy, którzy posiadają wedle oceny miarodajnych czynników fachowych tak znaczne wiadomości, że dzięki tym znajomościom mogą wyjaśnić w wypadkach spornych zwyczaje panujące w danej dziedzinie, dzięki swym wiadomościom fachowym.

Bardzo często na orzeczeniu takich ekspertów, opiera się później sędzia wyrokujący. W branży filatelistycznej np. co do zwyczajów panujących w handlu i przy wymianach, dobry ekspert może naturalnie być wielką pomocą dla sędziego.

Życzyć jednak należy, by selekcja takich ekspertów była dokładna oraz, by przed zamianowaniem i zaprzysiężeniem biegłego z branży filatelistycznej była zaciągnięta opinia ze stony Prezesów Sądów Okręgowych, którym podlegają z reguły eksperci sądowi, wywiady w miarodajnych korporacjach obecnie np. w Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych lub w Związku Kupców Branży Filatelistycznej. Zalecałoby się zatem, by nasz Związek Centralny w tej materii poczynił odpowiednie starania, na co zresztą zwracano już uwagę podczas ostatniego Walnego Zgromadzenia, przytaczając wypadki poszczególne, gdzie właśnie znawca zaprzysiężony sądowy okazał się fałszerzem, który od długiego czasu rozpowszechniał fałszerstwa.

Gdy już doszedłem do tz. fałszerstwa znaczków, chciałbym zwrócić uwagę na stan prawny w tej materii chwilowo w Polsce obowiązujący. Już uprzednio omówiłem przepisy karne, którymi chroni się Skarb Państwa wzgl. Poczta Telegraf i Telefon przed fałszerstwami znaczków i druków pocztowych będących jeszcze w obiegu.

Zainteresowanie poczty i ochrona danych znaczków wygasają jednak z tą chwilą, gdy znaczki zostały wycofane z obiegu, przy czym w wypadkach masowych fałszerstw pewnych znaczków np. 25 groszówki z orłem lub 25 groszówki wydania Listopadowego z 1931 r. wycofano całe nakłady znaczków obiegowych, by umożliwić ochronę interesu skarbowego.

Natomiast wycofane z obiegu znaczki przestają dla poczty być obiektem zainteresowania mimo, że poczta przez swe okienko filatelistyczne sprzedaje zbieraczom wycofane z obiegu znaczki. Ochrona znaczków będących właśnie

w obiegu z punktu widzenia filatelistycznego śmię twierdzić także państwowego jest konieczna także w odniesieniu do wycofanych znaczków zagranicznych i krajowych, przy czym liczne i masowe fałszerstwa świadczą najdobitniej o tym, że różne elementy podejrzane w sposób podrywający autorytet zbieracza polskiego zagranicą a tym samym niejednokrotnie dyskredytujące Państwo Polskie, rozpowszechniają bezkarnie i bezczelnie falsyfikaty prawie wszystkich znaczków polskich i wielu znaczków zagranicznych.

Takie jednostki przy obecnym stanie prawnym mogą być pociągnięte jedynie do odpowiedzialności w ramach przepisu art. 264 kodeksu karnego za oszustwo.

Możność zastosowania tego artykułu ograniczy się jednak tylko do wypadków, w których uda się wykazać, że dana osoba rozpowszechniała fałszywe znaczki świadomie tz. ze znajomością ich fałszywości oraz i w tym wypadku tylko wówczas, gdy się znajdą poszkodowani, którzy znaczki te przyjęli jako prawdziwe.

Zwykle taki fałszerz podstawia ciemne elementy, które w drodze wysyłki wyborów zagranicę lub w inny sposób przez sprzedaż sklepową, nie dającą się należycie skontrolować rozpowszechniają fałszywe znaczki i zalewają nimi rynek filatelistyczny.

Taki fałszerz dla zachowania pozoru niejednokrotnie też sprzedaje swoje falsyfikaty jako wzory lub tp., przez co unika oczywiście możliwości pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej, gdyż brak zasadniczego elementu wprowadzenia kogokolwiek w błąd, aczkolwiek zupełnie jasnym jest, że znaczki wydrukowane zostały w oczywistym zamiarze wprowadzenia zbieraczy w błąd i wyciągnięcia dla siebie korzyści majątkowych w sposób niedozwolony. Zwykle zatem kończą się afery takich fałszerzy uwolnieniem dla braku dostatecznych dowodów winy, co dałoby się uniknąć, gdyby odnośne sankcje karne chroniły rynek filatelistyczny przed tego rodzaju fabrykatami. Należy zatem dążyć do tego, by na wzór szeregu innych państw, które wprowadziły już ochronę filatelistów przed fałszerstwami przez specjalne ustawy, jak np.: Austrii, Węgier, Grecji, Estonii Guatemali i Łotwy także w Polsce wprowadzona została taka ochrona, gdyż naturalnie poddanie już samego stwarzania fałszywych znaczków wycofanych wprawdzie z obiegu, lecz stanowiących poważny artykuł handlowy pod karę, i rozpowszechnianie takich znaczków dałoby sądom możność wystąpienia w tych wszystkich wypadkach w których dzisiaj w braku odpowiedniej ochrony muszą następować uwolnienia, gdyż obowiązujące ustawodawsąwo nie daje dostatecznyh podstaw dla skutecznego pociągnięcia takich nad wyraz szkodliwych jednostek do odpowiedzialności karnej. Ministerstwo Poczt i Telegrafów zjednałoby sobie jednomyślne gorące uznanie wszystkich elementów uczciwych wśród zbieraczy i handlarzy, gdyby jaknajrychlej tę potrzebną ustawę wydało. Wyrażam nadzieję, że Związek Stowarzyszeń Filatelistycznych, który w tej mierze poczynił już prace przygotowawcze i wstępne zdoła przekonać miarodajne czynniki o naglącej potrzebie takiej ustawy, gdyż bezkarnie panoszące się fałszerstwo znaczków polskich i zagranicznych stanowi ciężkie niebezpieczeństwo dla amatorstwa naszego.

Na zakończenie tego działu chciałbym jeszcze przytoczyć, że taka Japonia ma ustawę zakazującą podrabiania znaczków japońskich i to także wycofanych z obiegu.

Stwarzanie takich znaczków jest jednak dopuszczalne, jeżeli umieszczony zostanie na znaczku, obojętnie w którym miejscu znak noszący nazwę „Sanko",

co oznacza imitacja. Fałszerze japońscy umieszczają ten znak w mikroskopijnej wielkości na falsyfikatach, co rzecz jasna tylko dla znawcy pisma japońskiego i tylko przy dokładnym badaniu da się spostrzec. Trzeba być wobec tego przy kupnie japońskich znaczków szczególnie wydań starszych z 1972—1976 t. zw. znaczków sakura, bardzo ostrożnym. Przegląd powyższy wskazuje jak niebezpieczne jest fałszerstwo znaczków.

Nie chciałbym pominąć jeszcze jednej kwestii t. j. wywozu znaczków wzgl. zbiorów na wystawy zagraniczne.

Eksponaty wystawowe nie podlegają opłatom celnym, muszą jednak być zgłoszone do warunkowej odprawy wywozowej w myśl § 73 ust. 1. rozp. Min. Skarbu z 9. X. 1934 r. Dz. Ust. R. P. 90 poz. 820 i musi być uprzednio uzyskane poświadczenie kompetentnej Izby Przemysłowo-Handlowej.

NOWOŚCI

EUROPA

ALBANIA. Poniżej reprodukujemy znaczek z serii opisanej w poprzednim numerze.

BELGIA. Nowowydane znaczki opiszemy w następnym numerze.

ESTONIA. Z okazji 100-lecia Towarzystwa Naukowego wydano bloczek w nakładzie 60 tysięcy.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

5 s — ciemnozielony
10 s — brunatny
15 s — karminowy
25 s — jasnobrunatny

BUŁGARIA. Serię propagującą skarby wsi uzupełniono dalszymi wartościami.

Znaczki opłaty (propagandowe):

30 st — żółtobrunatny
30 st — czerwonobrunatny
50 st — szaroczarny
50 st — granatowy
4 l — jasnobrunatny
4 l — czerwonolila

CZECHOSŁOWACJA. Dla upamiętniena legionów we Francji i Włoszech wydano serię znaczków.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

50 hal — zielony
50 hal — zielony

FRANCJA. Nowowydane znaczki obrazkowe, które ukazały się w dniu 16 maja przedtsawiają widoki przedmieścia Vicennes i St. Malo.

Znaczki opłaty:

10 f — fioletowobrunatny na bladoniebieskim
20 f — zielony

Również wojska sanitarne doczekały się uczczenia wydaniem znaczka z dopłatą.

Znaczek opłaty (okolicznościowy):
55+45 c — czerwony

Szampania doczekała się specjalnego wydania znaczka, który ma posłużyć na propagandę słynnych win.

Znaczek opłaty (propagandowy):
1.75 f — niebieski

Z okazji święta Wersalu w dniu 9 maja br. ukazał się znaczek propagandowy z dopłatą 75 c

Znaczek opłaty (okolicznościowy):
1.75 f. + 75 c — jasnoniebieski

W tym dniu również ukazały się znaczki dobroczynne z dopłatą na rzecz pomocy dla inteligencji.

Znaczki opłaty (dobroczynne):
30+10 c — ceglastoczerwony
35+10 c — zielony
55+10 c — fioletowy
65+10 c — jasnoniebieski
1 f+10 c — czerwony
1.75 f+25 c — niebieski

W dniu 16 maja wydano znaczki z dopłatą na pomnik dla piechoty.

Znaczki opłaty (propagandowe):
65+1.10 f — niebieskozielony
55+70 c — fioletowobrunatny

Z okazji światowych mistrzostw piłki nożnej ukazał się znaczek okolicznościowy w dniu 23 maja br.

Znaczek opłaty (okolicznościowy):
1.75 f — niebieski

FRANCUSKA POCZTA W ANDORZE. Ostatnio ukazały się nowe znaczki z których wartość 30, 35 c, 1 i 1.75 f przedstawia herb.

Znaczki opłaty:
30 c — czerwony
35 c — niebieskozielony
55 c — jasnofioletowy
60 c — żółtobrunatny
80 c — zielony
1 f — czerwony
1.75 f — niebieski
2.15 f — ciemnolila

FINLANDIA. W dniu pierwszym czerwca ukazał się znaczek pamiątkowy.

Znaczek opłaty (pamiątkowy):
3½ m — brunatny

Znaczek z dopłatą na rzecz uczestników frontu został wydany w dniu 16 maja w nakładzie 400.000 sztuk.

GRECJA. Prowizoryczny znaczek opłat specjalnych ukazał się w dniu pierwszym czerwca.

Znaczek opłaty (fiskalny):
50 L — oliwkowozielony

HISZPANIA (RZĄD NARODOWY): Znaczki z podobizną Ferdynanda Katolickiego uzupełniono dalszymi wartościami.

Znaczki opłaty:
20 c — fioletowy
25 c — czerwony

HISZPANIA. W dniu 1 maja znaczek 15 c z roku 1905 zaopatrzono nadrukiem „Fiesta del Trabajo/1 MAYO 1938“.

Znaczek opłaty (okolicznościowy):
45/15 c — fioletowy
1 p/15 c — fioletowy

Nowe znaczki przedstawiają boginią wolności we frygijskiej czapce.

Znaczki opłaty:
40 c — ciemnoróżowy
45 c — różowy

Poza tym z okazji 7-lecia Republiki ukazały się przedruki.

Znaczek opłaty (pamiątkowy):
45 c/15 c — fioletowy

Znaczek lotniczy (pamiątkowy):
2.50 p/20 c — czerwony

HOLANDIA. Tegoroznaczna seria dobroczynna latowa ukazała się w dniu 16 maja br.

Znaczki opłaty (dobroczynne):
1½+1½ c — brunatny
3 +2 c — zielony
4 +2 c — czerwonolila
5 +3 c — oliwkowozielony
12½+3½ c — niebieski

JUGOSŁAWIA. W dniu otwarcia wystawy lotniczej w Białogrodzie wydano znaczki okolicznościowe.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

1 d+ 50 p — ciemnozielony
1.50 d+ 1 d — jasnoczerwony
2 d+ 1 d — czerwonolila
3 d+1.50 d — niebieski

LUXEMBURG. Dobroczynna seria pamiątkowa składa się z sześciu wartości.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

35 +10 c — zielonkawoniebieski
70 +15 c — szaroczarny
1.25 f+15 c — szaroczarny
1.75 f+50 c — niebieski
3 +2 fr — wiśniowy
5 +5 fr — fioletowy

ŁOTWA. Ostatnio ukazał się dawno zapowiedziany bloczek pamiątkowy, którego cena sprzedażna wynosiła 2.— Ł.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

35+65 s — niebieski
40+60 s — brunatny

MONAKO. Znaczek za 1 c wykonany wklęsłodrukiem przedstawia herb.

Znaczki opłaty:

1 c — brunatnofioletowy

Poza tym wydano znaczki z podobizną księcia.

Znaczki opłaty:

55 c — czerwonobrunatny
65 c — fioletowy
1 f — czerwony
1.75 f — jasnoniebieski

RUMUNIA. Z okazji rocznicy wstąpienia na tron, ukazała się seria znaczków z dopłatą na organizację młodzieży.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

25+25 b — oliwkowoczarny
50+50 b — czerwonawobrunatny
1+1 l — ciemnolila
2+2 l — jasnozielony
3+2 l — czerwonolila
4+2 l — czerwonopomarańcz.
6+2 l — brunatnofioletowy
7.50 l — szaroniebieski
10 l — niebieski
16 l — czarnozielony
20 l — cynobrowoczerwony

W dniu 24 maja upamiętniono wystawę w Bukareszcie wydaniem znaczka okolicznościowego.

Znaczek opłaty (okolicznościowy):

6+1 l wiśniowy

Z okazji uchwalenia nowej konstytucji w dniu 28 lutego wydano serię pamiątkową z podobizną króla.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

3 l — karminowy
6 l — brunatny
10 l — niebieski

ROSJA. Tutaj znowu ukazało się kilka wydań. Najpierw z okazji I. lotu polarnego wydano 4 wartośći.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

10 kop — czarny i czerwony
20 kop — szaroczarny i czerwony
40 kop — brunatny i czarny
50 kop — lila i czerwony

Potem z okazji II. lotu polarnego 3 wart.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

10 kop — lilabrunatny
20 kop — czarny
50 kop — ciemnolila

W końcu wydano jeszcze trzecią wartość przedstawiającą pawilon sowiecki na wystawie w Paryżu.

Znaczek opłaty:
50 kop. — niebieski

SZWAJCARIA. W święto związkowe wydano znaczek przedstawiający kaplicę Tella nad jeziorem 4-ch Kantonów.

Znaczek opłaty (pamiątkowy):
10+10 L — wiśniowy

Dla propagandy lotnictwa w dniu 22 maja wydano znaczek z dopłatą który powstał przez nadruk „1938/PRO AERO“ na lotniczym znaczku 50 r. Znaczek ten można nabyć tylko stemplowany zarówno w urzędach pocztowych jak i okienku filatelistycznym w Brnie.

Znaczek lotniczy:
75+50 r — szarozielony i czerwony

SZWECJA. W 80-tą rocznicę urodzin króla wydano serię znaczków pamiątkowych.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):
5 ö — zielony
15 ö — brunatny
30 ö — niebieski

TURCJA. Wydano tu fiskalne znaczki prowizoryczne z nadrukiem „P. X. S.“, z których dochód przeznacza się na pomoc dzieciom.

Znaczki fiskalne (tymczasowe):
25 p/2½ k — brunatny i czerwony
1 p/2½ k — brunatny i czerwony

Serię na rzecz Czerwonego Półksiężyca uzupełniono dalszą wartością.

Znaczek opłaty (specjalnej):
10 k — jasnozielony i czerwony

WŁOSKIE WYSPY NA MORZU EGEJSKIM. Seria znaczków wydana w 2000-rocznicę urodzin cesarza Augusta została zaopatrzona nadrukiem: „ISOLE/ITALIANE DELL'EGO".

Znaczki opłaty (pamiątkowe):
10 c — brunatny
15 c — fioletowy
10 c — brunatnoczerwony
25 c — szarozielony
30 c — lila
50 c — ciemnozielony
75 c — czerwony
1.25 L. — niebieski
1.75 + 1 L. — czerwonopomarańcz.
2.55 + 2 L. — oliwkowobrunatny

Znaczki lotnicze (pamiątkowe):
25 c — czarnolila
50 c — zielony
80 c — niebieski
1 + 1 L. — lila
5 + 1 L. — czerwony

WĘGRY. Z okazji Kongresu Eucharystycznego wydano w dniu 21 maja bloczek pamiątkowy. Poza tym ukazała się seria znaczków składająca się z 7 wartości.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):
6+ 6 f — zielony
10+10 f — pomarańczowy
16+16 f — szaroniebieski
20+20 f — karminowy
32+32 f — fioletowobrunaty
40+40 f — ciemnozielony
50+50 f — fioletowy

Oprócz tego ukazał się bloczek z okazji III. krajowej wystawy filatelistycznej.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):
20 f+1 p — czerwony

ZAMORZE

ALEXANDRETTA. Obiegowe marki z Syrii zaopatrzono nadrukiem „SANDJAK/D'ALEXSANDRETTE“

Znaczki opłaty:
0.10 pi — fioletowobrunatny
0.20 pi — brunatnopomarańczowy
0.50 pi — fioletowy
1 pi — żółtobrunatny
2 pi — ciemnofioletowy
3 pi — zielony
4 pi — pomarańczowy
6 pi — czarnozielony
25 pi — czerwonobrunatny

Znaczki lotnicze:
0.50 pi — fioletowobrunatny
1 pi — czarny
2 pi — zielony
3 pi — jasnoniebieski
5 pi — lila
10 pi — brunatnoczerwony
15 pi — czerwonopomarańczowy
25 pi — niebieskoczarny

Znaczki dopłaty:
0. 50 pi — fioletowy i żółty
1 pi — brunatny i różowy
2 pi — czarny i jasnoniebieski

3 pi — czarny i czerwony
5 pi — czarny i zielony
8 pi — czarny i niebieski

ASCENSION. Nowowydane znaczki przedstawiają Jerzego VI

Znaczki opłaty:
1½ d — czerwony i czarny
½ d — fioletowy i czarny
2 d — pomarańczowy i czarny
3 d — jasnoniebieski i czarny
6 d — zielonkawonieb. i czarny
1 sh — brunatny i czarny
2 6 sh — karminowy i czarny
5 sh — brunatny i czarny
- 10 sh — fioletowy i czarny

ANGIELSKIE SOMALI. Serię z Jerzym VI wydano w nowym wzorze.

Znaczki opłaty:
½ a — zielony
1 a — czerwony
2 a — brunatny
3 a — niebieski
4 a — żółty
6 a — fioletowy
8 a — szary
12 a — pomarańczowy
1 r — zielony
2 r — fioletowy
3 r — niebieski
5 r — czarny

CEYLON. Serię z Jerzym VI uzupełniono dalszą wartością.

Znaczek opłaty:
50 c — fioletowy i czarny

CYPR. Tu również ukazała się seria z Jerzym VI.

Znaczki opłaty:
1½ pi — czerwony
1/4 pi — niebieski i pomarańczowy
½ pi — zielony
3/4 pi — fioletowy i czarny
1 pi — pomarańczowy
1½ pi — czerwony
2½ pi — niebieski
4½ pi — szary
6 pi — niebieski i czarny
9 pi — jasnonieb. i żółtobrunat.
18 pi — oliwkowozielony i czarny
45 pi — zielony i czarny
90 pi — fioletowy i czarny
1 Ł — czerwony i żółtobrunatny

DAHOMEY. Ukazała się tu nowa seria znaczków.

Znaczki opłaty:
35 c — niebieskozielony i zielony
55 c — zielony i brunatny
80 c — czerw.brunatny i jasnonieb.

FRANCUSKA AFRYKA RÓWNIKOWA. Ukazało się tu 5 nowych wartości.

Znaczki opłaty:
35 c — zielony i żółty
55 c — fioletowy i niebieski
80 c — brunatny i żółty
1 f — karminowy i żółty
1.70 f — niebieski i jasnoniebieski

FRACUSKA NIGERIA. Tu również wydano 3 nowe znaczki.

Znaczki opłaty:
35 c — ciemnozielony i zielony
55 c — karminowy i brunatny
80 c — lila i szarozielony

FRANCUSKA OCEANIA. Obiegową serię uzupełniono dalszymi trzema wartościami.

Znaczki opłaty:
35 c — zielony
55 c — niebieski
80 c — fioletowobrunatny

FRANCUSKI SUDAN. Nowe znaczki uzupełniają obiegową serię.

Znaczki opłaty:
35 c — oliwkowozielony i zielony
55 c — jasnoniebieski i karminowy
80 c — karminowy i brunatny

GUATEMALA. Znaczek fiskalny zaopatrzono nadrukiem „1938".

Znaczek fiskalny:
1 c — oliwkowozielony

INDIE ANGIELSKIE. Z nowowydanych znaczków 2 wartości zaopatrzono nadrukiem: „SERVICE".

KAMERUN. Obiegową serię uzupełniono dalszymi wartościami.

Znaczki opłaty:
35 c — zielony i żółtozielony
55 c — jasnoniebieski i karminowy
80 c — karminowy i brunatny

LIBAN. Z okazji kongresu medycyny w Bejrucie wydano znaczki okolicznościowe.

Znaczki opłaty:
2 p — zielony
3 p — czerwonopomarańczowy
5 p — ciemnofioletowy
10 p — karminowy

MARTYNIKA. Nowe znaczki wydano w odmiennych kolorach.

Znaczki opłaty:
35 c — zielony
55 c — czerwony
80 c — fioletowy
1.75 fr — niebieski
1 fr — czerwony

PERU. Znaczek wydany na rzecz bezrobotnych przedstawia matkę z dzieckiem, które chroni kobieta z tarczą.

Znaczek specjalny:
2 c — fioletowobrunatny

REUNION. Tu również wydano 5 nowych znaczków.

Znaczki opłaty:
35 c — żółtozielony
55 c — brunatnopomarańczowy
80 c — czarny
1 fr — karminowy
75 fr — ciemnoniebieski

SALWADOR. Z okazji 150-lecia konstytycji Stanów Zjednoczonych wydano tu również znaczki pamiątkowe.

Znaczek opłaty (pamiątkowy):
8 c — fioletowy, ciemnozielony, niebieski, czerwony i żółty

Znaczek lotniczy (pamiątkowy):
10 c — fioletowy, ciemnozielony, czerwonobrunatny, niebieski, czerwony i żółty

SENEGAL. Pięć nowych znaczków przedstawia podobiznę murzynki z noszami

Znaczki opłaty:
35 c — zielony
55 c — brunatnolila
80 c — lila
1 fr — karminowy
1.75 fr — jasnoniebieski

SYRIA. Dalsze dwie wartości przedrukowano nowymi.

Znaczki opłaty (tymczasowe):
0.50/1.50 p — zielony
2 7.50 p — niebieski

STANY ZJEDNOCZONE. Serię z prezydentami uzupełniono nową wartością.

Znaczek opłaty:
$^1/_2$ c — ciemnobrunatny

Oprócz tego ukazał się nowy znaczek lotniczy.

Znaczek lotniczy:
6 c — niebieski i czerwony

URUGWAJ. Nowowydane znaczki przedstawiają zaporę wodną w Rio Negro.

Znaczek opłaty:
1 p — brunatny

Znaczek lotniczy:
1 p — cynobrowoczerwony

WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ. Obiegową serię uzupełniono dalszymi wartościami.

Znaczki opłaty:
35 c — zielony
55 c — fioletowy
80 c — oliwkowobrunatny

WYSPY CAYMAN. Tu również ukazała się seria znaczków z Jerzym VI.

Znaczki opłaty:
1/4 d — pomarańczowy
$^1/_2$ d — zielony
1$^1/_2$ d — czarny
2 d — fioletowy
2$^1/_2$ d — niebieski
3 d — żółty
6 d — oliwkowozielony
1 sh — czerwonawobrunatny
2 sh — ciemnozielony
5 sh — czerwony
10 sh — fioletowobrunatny

WYSPA ŚW. HELENY. Tu również wydano serię znaczków z Jerzym VI.

Znaczki opłaty:
$^1/_2$ d — fioletowy i czarny
1 d — jasnozielony i czarny
1$^1/_2$ d — czerwony i czarny
2 d — pomarańczowy i czarny
3 d — jasnoniebieski i czarny
6 d — zielonkawoniebski i czarny
1 sh — brunatny i czarny
2/6 sh — karminowy i czarny
5 sh — brunatny i czarny
10 sh — fioletowy i czarny

WENEZUELA. Znaczki lotnicze z 1937 r. zaopatrzono nadrukiem „1938/VALE" tudzież nowej wartości.

Znaczki lotnicze (tymczasowe):
5 c/1.80 b — ciemnoniebieski
10 c/2.50 b — szaroniebieski
15 c/2 b — czerwony
25 c/40 c — jasnozielony
40 c/3.70 b — karminowy

WYSPY WALLIS i FUTUNA. Znaczki obiegowe uzupełniono dalszymi wartościami.

Znaczki opłaty:
35 c — niebieskozielony
55 c — jasnoniebieski i karminowy
80 c — lilabrunatny i zielony

ZWIĄZEK PAŃSTW MALAJSKICH. Ukazał się jeszcze 1 znaczek dopłatny.

Znaczek dopłaty:
1 c — ciemnofioletowy

Wyniki Wielkiego Konkursu-Ankiety

Z prawdziwą przyjemnością możemy już zakomunikować naszym P. T. Czytelnikom o wynikach konkursu, w którym wzięło udział kilkudziesięciu prenumeratorów:

I nagroda w postaci albumu P 11, B 21/100 i rocznej prenumeraty „Il. Wiad. Fil." została przyznana p. Janowi Waltratusowi,

II nagroda w postaci albumu P 16, serii bloków 1937 i małego katalogu znaczków polskich — p. Tomaszowi Zdanowskiemu sędziemu śled. Sądu Okręgowego,

III nagroda w postaci albumu B 21/50 i $^1/_2$-rocznej prenumeraty „Il. Wiad. Fil." — p. Janowi Sujakowi rolnikowi na 20 ha ziemi.

Na największe trudności natrafiliśmy przy przydziale nagród, ponieważ kilkanaście odpowiedzi stało na równym poziomie, wyróżniając się trafnością spostrzeżeń przez co można było uznać je za równorzędne i każdej z nich przyznać I nagrodę. Postanowiliśmy wobec tego wylosować między nimi I i II nagrodę.

Konkurs pozwolił nam zebrac dużo cennego materiału, który będziemy kolejno umieszczać w rubryce: „Echa Konkursu-Ankiety". W niniejszym numerze na innym miejscu znajdują się zebrane wszystkie myśli zawarte w odpowiedziach na pierwsze pytanie.

Zgodnie z naszymi warunkami umieszczamy poniżej odpowiedzi za które przyznano I-szą nagrodę.

1. Każdy filatelista powinien wiedzieć, co powiedział wielki uczony dr. E. Gray, dyrektor muzeum narodowego w Anglii, a mianowicie, że starannie utrzymany zbiór znaczków pocztowych jest jakgdyby wyciągiem z historii narodów cywilizowanych ostatnich stuleci, że staranne zbieranie, przechowywanie, kolekcjonowanie znaczków poszczególnych części świata, państw, okolicznościowych, lotniczych i t. d. wymaga zapoznania się z odpowiednią w tym względzie literaturą filatelistyczną (katalogi, cenniki, czasopisma, specjalne dzieła), a to z tego względu, aby ujawnione zamiłowanie i podjęta praca rozwijały się planowo, aby przez nieświadomość nie narazić się na zbędną i nieuniknioną stratę czasu, aby ustrzec się przed ewent. zniszczeniem poszczególnych okazów, aby większy czy mniejszy kapitał, jaki stanowią zbiory znaczków, nie marnował się, a przeciwnie był należycie przechowywany i uzupełniany, aby jego wartość rynkowa stale wzrastała i wreszcie, aby zadowolenie, jakie sprawia posiadanie starannie utrzymanego zbioru znaczków, było możliwie największe. —

— —

2. Na prośbę jednego z kolegów, zapalonego filatelisty, początkowo zbierałem znaczki dla niego wśród koła swych znajomych. Udawało mi się zdobywać pokaźne ilości jednakowych egzemplarzy. Wszystkie zebrane znaczki przez dłuższy okres czasu przechowywałem koledze. Wtedy też nabrałem chęci do zdobycia własnej kolekcji znaczków, gdyż, mając je w chwilowym posiadaniu, stwierdziłem, że wiele z nich posiada artystyczne wykonanie, dowiedziałem się, że niektóre z nich mają znaczną wartość pieniężną i stwierdziłem, że praca przy znaczkach jest dla mnie wypoczynkiem, daje odprężenie nerwowe memu organizmowi, wyczerpanemu dzienną pracą zawodową. —

— —

3. Najbardziej cenię znaczki wykonane artystycznie, a więc posiadające poprawny rysunek, harmonijny dobór kolorów, dobry gatunek papieru, wyraźny kasownik pocztowy i t. d. Ambicją moją jest z kolekcjonowanie wszystkich znaczków polskich powojennych, następnie z okresu okupacji wojennej i znaczków państw zaborczych z przed 1914 r. Zdobycie brakującego egzemplarza do zbiorów stanowi dla mnie dużą satysfakcję. —

— —

4. Za najciekawszy znaczek uważam pierwszy znaczek polski z r. 1860, gdyż jako pierwszy i najstarszy świadczy on dowodnie, że naród nasz. aczkolwiek ciemiężony przez zaborców, jednak, jak wszelkie inne zdobycze kultury ogólnoludzkiej, tak i tę zdobycz wprowadził i przyswoił sobie. —

— —

5. Jeśli chodzi o znaczki aktualne i dawniejsze (wycofane z obiegu) najlepszym i najpewniejszym sposobem zebrania pożądanego kompletu względnie poszczególnych seryj jest zaopatrzenie się w brakujące egzemplarze w poważnej firmie filatelistycznej, bądź też dokonanie wymiany dubletów u członków związku lub klubu filatelistycznego, doświadczonych zbieraczy i godnych zaufania. W znaczki obiegowe można najszybciej i najtaniej zaopatrzyć się, gdy uzyska się prawo zabierania kopert z instytucji państwowej, samorządowej lub prywatnego przedsiębiorstwa, prowadzących rozległą korespodencję krajową i zagraniczną. —

— —

6. Album blanko z siatką, spięty śrubami wewnątrz, uważam za najwygodnięjszy dla filatelisty, gdyż umożliwia on dowolne rozmieszczenie oddzielnych seryj wraz z błędnodrukami, odmianami barw i t. d., pozwala swobodnie operować poszczególnymi kartami albumu, ułatwia powiększanie liczebności kart w albumie w dowolnych miejscach. —

— —

7. Najchętniej posługuję się katalogami — Witkowskiego, Pachońskiego i Michla, gdyż informują mnie o poszczególnych wydaniach znaczków, ich wartości, błędnodrukach, falsyfikatach i t. d. —

— —

8. Posiadam album blanko z siatką, spięty śrubami; katalogi — Witkowskiego, Pachońskiego, Michla, Ywert-Tellier; pincetki niklowane; wywoływacz znaczków wodnych; ząbkomierze; nalepki gumowane większe i mniejsze; koperty przeźroczyste większe i mniejsze; zeszyty do znaczków; książki do dubletów; narożniki do całostek; szkło powiększające i t. d. Przybory te ułatwiają mi należyte rozpoznanie znaczków i zakwalifikowania ich do właściwych seryj, a następnie umieszczenie ich w odpowiednim miejscu w albumie. —

— —

9. Jestem prenumeratorem miesięcznika „Ilustrowane Wiadomości Filatelistyczne“ od 7 lat. Miesięcznik ten sprawnie i ściśle informuje mnie o nowych i zamierzonych wydaniach znaczków krajowych i zagranicznych, o wartości znaczków posiadanych i ukazujących się, o ruchu filatelistycznym w kraju i poza jego granicami, a przez zamieszczanie rzeczowo opracowanych artykułów fachowych pogłębia moją wiedzę filatelistyczną. —

— —

10. Filatelistyka jest jedną z wielu gałęzi wiedzy ludzkiej. Posiada ona obszerną literaturę fachową, jest wskaźnikiem i przewodnikiem kultury narodów i państw, oraz łącznikiem w stosunkach handlowych i cywilizowanych mieszkańców globu ziemskiego. Dla zbieraczy jest ona doskonałym środkiem kształcącym w szerokim zakresie, uczy pracy samodzielnej i systematycznej, jest ona także wytchnieniem i odpoczynkiem po całodziennych trudach. —

Dr. Stanisław Menhard, Brześc n/B.

Nalepki polskie.

(ciąg dalszy)

Lp.	rodzaj	wymiary w mm	kolor	treść
31.	4	28×34	czerwona zielona	Krakus trzymający chorągiew z białym orłem, wokół napis: Towarzystwo Oswiaty Ludowej w Krakowie“, po rogach wartości. (1911).
32.	5	32×38	brązowa	Głowa króla Jagiełły w medalionie z napisem: „Król Jagiełło“, na dole na wstędze „1410 C. T. L. — 1910“, na dole po bokach wartości. (1910 T-wo Czytelń Ludowych).
33.	5	32×42	zielona	Głowa królowej Jadwigi w medalionie z napisem: „Królowa Jadwiga“, na dole na wstędze „1410 C. T. L. 1910“, na dole po bokach wartości. (1910).
34.		32×42	czerwona	Głowa Witolda w medalionie, niżej na wstędze napis: „Książę Witold“, niżej „1410 C. T. L. — 1910“, po bokach wartości. (1910).
35.	5 h	20×26	żółta	Na tle kominów fabrycznych, kobieta trzymająca w jednej ręce książkę, w drugiej — płonącą pochodnię. U góry napis: „Wiedza to potęga“. Na prawo, u spodu w czerwonym kole — 2 ręce w uścisku i napis „P. P. S. D. — na szkoły polskie 5 h.“ (1912).

b) niepodległościowe:

1.	2 h	40×40	zielona fioletowa czerwona brązowa niebieska	po rogach wartości, w owalu uskrzydlona postać na koniu wyprowadza młodzież z wąwozu. U góry między wartościami napis: „W jedności siła". (Sokół Macierz Lwów 1910).
2.	4	26×36	czerwona zielona niebieska fioletowa	Urna na podwyższeniu z datą: 1863 na tle słońca. Orzeł unoszący się ze sztandarem 1863, u góry napis: „W 50 rocznicę". Chłopiec z książką rok 1863 w sali na tle gotyckiego okna, w promieniach słońca, w rogach u góry herby Polski i Litwy, między nimi cyfra „50". Anioł trzymający w podniesionej ręce krzyż, obok kolumna z urną i napisem „1863". Młodzian ze sztandarem, zdążający kamienistą drogą ku górze, wokół łańcuchy, przerwane u góry gwiazdą. Seria, każda nalepka w 4 zasadniczych kolorach, wartości w rogach u dołu, nakład krakowskiej delegacji, uczestników Powstania 1863/4 (1913).
3.	2 gr 4 gr	32×22 32×22	granatowa czerwona	W owalu skaut, u góry wartości (1913). "
4.	4 gr	22×28	czerwona	Orzeł unoszący chorągiew polską i harcerską, tudzież godło harcerskie, niżej napis „Czuwaj", w dolnych rogach wartości (1913).
5.	4 gr	36×28	czerwona	Orzeł w locie, na dole napis „Sokole drużyny liniowe", wartość lewy róg (1913).
6.	4 gr	22×26	czerwona	Popiersie Ks. Józefa Poniatowskiego, u spodu napis „Sokole drużyny liniowe", wartości górne rogi (1913).
7.	1 cent	14×20	czerwona niebieska	Orzeł polski bez korony, po bokach napis „Obrona Narodowa w Ameryce", u góry „Niech żyje Wolna Polska" (1913).
8.	1 cent	28×28	czerwona	W owalu orzeł polski bez korony, w okół napis: „Komitet Obrony Narodowej w Ameryce (1913).
9.	4 gr	20×26	zielona	W owalu orzeł polski, u góry napis: „Kujmy broń", poniżej „Towarzystwo Polskie Drużyny Strzeleckie dar 4 grosze" (1913).
	10 gr	20×24	czerwona	Wzór jak wyżej.

(ciąg dalszy nastąpi)

ROZMAITOŚCI

Następny Numer

Ze względu na wakacje następny numer „Il. Wiad. Fil." ukaże się dopiero przy końcu sierpnia.

Poszukiwane numery „Il. Wiad. Fil."

Redakcja naszego pisma zwraca się z uprzejmą prośbą do wszystkich czytelników aby byli łaskawi nadesłać nam w razie posiadania dwóch egzemplarzy następujące numery „Il. Wiad. Fil.": 19/20 (kwiecień-maj 1933)! 40 (styczeń 1935); 76 (styczeń 1938); 35/7 (sierpień-październik 1934), które chętnie wymienimy na egzemplarrze aktualne.

Głosy czytelników.

W wielu listach, które otrzymuje nasza redakcja, powtarzają się słuszne uwagi czytelników na temat wydawania znaczków okolicznościowych i pamiątkowych. Filateliści wspominają, często o zagranicy szczególnie o państwach zachodnich, gdzie ukazują się wydania okolicznościowe, czasami nawet z mniej ważnych powodów, jak np. we Francji na 3(0-lecie szampana. Wiele zachwytu wywołują nowe znaczki węgierskie wydane z okazji Kongresu Eucharystycznego. Wielkie znowu zdziwienie u ogółu filatelistów spowodowała obojętność naszej poczty z jaką ona odniosła się w stosunku do wielkiego święta całego Narodu polskiego w związku ze spro-

wadzeniem do kraju relikwii św. Andrzeja Boboli. Wszyscy podkreślają, że żaden z Polaków dotychczas nie spotkał się z tak powszechnym uznaniem, że poprostu miliony Polaków i cudzoziemców składały Mu hołd, że przecież w naszym państwie religię rzymsko-katolicką uznaje się konstytucyjnie jako panującą, a poczta niestety poza jedynym znaczkiem przedstawiającym fragment rzeźby Wita Stwosza, który nawiasem mówiąc nie został wydany z pobudek religijnych, nie posiada żadnego wydania które akcentowałoby naszą wiarę.

Inni wspominają o 100-rocznicy urodzin naszego wielkiego mistrza Jana Matejki lub o 150-leciu Konstytucji Trzeciomajowej w r. 1941, a miłośnicy sportu — o międzynarodowych zawodach narciarskich, które mają się odbyć najbliższej zimy w Krynicy.

Ze swej strony podkreślamy, że wywody naszych czytelników są całkiem słuszne i nawet nie umiemy sobie wyobrazić aby pozostały bez echa. Jeżeli chodzi o znaczek który byłby uczczeniem św. Andrzeja Boboli, to mamy wrażenie, że byłoby najlepiej uzupełnić nim projektowaną serię znaczków z okazji 20 lecia Niepodległości. Wszyscy wiemy bowiem, że jednym z wielu cudów św. Andrzeja Boboli jest właśnie prorocza przepowiednia odzyskania Niepodległości, która żywiła nadzieją miljony Polaków podczas półtorawiekowej niewoli. A jakże to pięknie się składa, że właśnie w 20-lecie odzyskania Niepodległości nastąpiła kanonizacja św. Andrzeja Boboli i sprowadzenie Jego relikwii do Ojczyzny, którą tak gorąco kochał, jako jej wierny syn.

Nie wiadomo, czy drugi z Polaków po upływie 300 lat od śmierci spotka się z takim właśnie uznaniem i czcią swojego Narodu z jakim spotkał się wielki obecnie Patron Polski św. Andrzej Bobola, i dlatego pamiątkowa seria znaczków polskich wydana z okazji 20-lecia Niepodległości winna kończyć się wartością przedstawiającą Świętego, co byłoby jej należytym ukoronowaniem.

Znaczki pocztowe Hiszpanii Narodowej.

Ostatnie emisje znaczków pocztowych Hiszpanii Narodowej są bardzo ciekawe i cieszą się dużym popytem wśród filatelistów. Hiszpania Narodowa wybrała jako temat dla swych znaczków sprawy ściśle hiszpańskie, niektóre z nich są ściśle związane z wydarzeniami wojennymi na terytorium Hiszpanii. Są więc znaczki wyobrażające desant wojsk marokańskich w porcie Algeciras, ruiny Toledańskiego Alcazaru, widoki miast wiernych ruchowi generała Franco, jak: Navarra, Burgos, Zaragoza, Sevilla, Cordoba, Grenada. Z postaci historycznych figuruje na znaczkach Cid któremu poświęcona jest cała kolekcja oraz Izabella Katolicka, odtworzona również na całej serii znaczków. Obie te postacie są jak wiadomo symbolem zjednoczenia Hiszpanii, symbolem walk z obcą inwazją.

Poza tym z okazji Roku Jubileuszowego w Compostela wydano serię znaczków, przedstawiających Świętego Apostoła Santiago (patrona miasta) oraz wspaniałą katedrę w Compostela.

Dnia 5 sierpnia 1937 wydano emisję znaczków pocztowych po 2 i 4 pesety przedstawiające Alcazar Toledański przed wojną (kolor znaczka sepia) oraz patio Alcazaru zniszczone przez marksistów (kolor znaczka zielony). Te znaczki pozostaną w obiegu tylko do dnia 30 czerwca 1938.

Z ciekawszych znaczków, wydanych przez Rząd Hiszpanii Narodowej wymienić należy następujące:

5 centymów	—	Kościół Katedralny w Burgos — (sepia)
10 centymów	—	Uniwersytet w Salamance (jasno zielony)
25 centymów	—	La giralda (wieża) w Sevili (ciemno czerwony)
30 centymów	—	Zamek w Navarze (czerw.)
50 centymów	—	Patio de los Leones (Dziedziniec lwów) w Alhambrze w Granadzie (c. błękit)
60 centymów	—	Meczet Cordobański (jasno zielony)
1 peseta	—	widok Toledo (czarny)

3 pesety	—	żołnierz ze sztandarem o barwach narodowych (brązowy i narodowe tj. czerwona i żółta).
10 peset	—	desant wojsk marokańskich w Algeciras (sepia).

Serja Cid'a obejmuje znaczki wartości:

5 centymów	—	sepia	(rycerz na koniu)
10 centymów	—	zielona	„ „
10 peset	—	c. błękitna	„ „

Seria Izabelli Katolickiej obejmuje znaczki wartości:

15 centymów		—	ciemno zielona
20	„	—	lila
25	„	—	czerwona
30	„	—	jasno czerwona
40	„	—	pomarańczowa
50	„	—	błękitna
60	„	—	żółta

Echa Konkursu - Ankiety

Co przede wszystkim powinien wiedzieć każdy filatelista i dlaczego?

Filateliści Polacy winniśmy pamiętać, że naszym obowiązkiem w pierwszym rzędzie jest zbieranie znaczków polskich i propagowanie ich zagranicą, co przyczynia się do rozpowszechnienia wiadomości z historii i sztuk pięknych naszego kraju wśród obcych, a państwu w ten sposób przysparzamy dochodów. Znaczki zagraniczne kompletujmy dopiero wówczas, gdy pozwolą nam na to warunki materialne, po uzupełnieniu zbiorów polskich.

Do osiągnięcia kwalifikacji prawdziwego filatelisty nie wystarcza jednakże samo nastawienie ideowe, trzeba znać przynajmniej ogólnie historię poczty, narodziny pierwszego znaczka wogóle, a pierwszych polskich znaczków w szczególności. Trzeba dobrze orientować się we wszystkich wydaniach i wiedzieć co się złożyło na to, że dany znaczek ukazał się i jaki miał cel. Dotyczy to szczególnie naszych znaczków. Oprócz tego trzeba umieć rozpoznać znaczki prawdziwe względnie znać sposób przekonania się o autentyczności tychże. Trzeba również wiedzieć jakie znaczki wydała poczta polska w ostatnich czasach. Należy wszelkimi siłami dążyć do zbadania i poważnego opracowania mniej znanych wydań oraz ułatwiać te badania, dając do dyspozycji badającego posiadane znaczki. Nie zawadzi znać kilku starszych filatelistów, których w razie potrzeby można poprosić o radę. Trzeba wiele nad sobą pracować, aby zdobyć przynajmniej ogólne wykształcenie wszechstronne, trzeba znać geografię, trzeba orientować się w wydarzeniach politycznych i historycznych, trzeba mieć pewne wiadomości z ważniejszych języków obcych, trzeba znać warunki gospodarcze krajów — ich systemy monetarne itp. Oprócz tego trzeba jeszcze mieć duży zasób wiadomości fachowych, jako to: znać technikę druku, farby drukarskie, umieć odróżnić odmiany papieru, kleju, perforacji, przedruków i kasowników, trzeba wiedzieć jak powstają przypadkowe błędy i świadome fałszerstwa. Filatelista badacz winien jeszcze znać metody naukowych pomiarów prześwietleń, fotografii itp. Wreszcie co najważniejsze filatelista winien umieć zbierać znaczki, posługując się nowoczesnym albumem, katalogiem i przyborami dostosowanymi do specjalizacji i racjonalnej gospodarki.

Wiadomo, że skompletowanie zbioru wymaga pewnych środków pieniężnych na zakup lub okazję otrzymania w inny sposób znaczków pocztowych. Nie wszyscy zdają sobie sprawę, że ogólna ilość znaczków pocztowych w świecie sięga obecnie już cyfry 70.000, i dlatego zdobycie kompletu jest prawie niemożlwe. Ograniczmy się więc do skompletowania jednego lub najwyżej kilku państw, ponieważ zbiór posiada większą wartość osobistą wówczas, gdy jest kompletny nawet chociażby reprezentował jedno tylko państwo.

Ważną rzeczą jest wiedzieć według jakiego katalogu należy znaczki kupować, a według jakiego zamieniać. Najlepiej jest zbierać znaczki seriami. Należy pamiętać, że znaczki niestemplowane przechowuje się z gumą, a do umieszczania znaczków w albumach wogóle używa się specjalnych nalepek. Dobrze jest kiedy zbierający ma ścisły kontakt z kilku pismami filatelistycznymi krajowymi i zagranicznymi. Do moralnych obowiązków należy zaopatrywanie się w potrzebne znaczki i przybory tylko w firmach polskich i zasługujących na zaufanie. Przeto należy wystrzegać się kupna, szczególnie znaczków o wyższej wartości, w źródłach nie dających gwarancji zupełnej odpowiedzialności. Drogie egzemplarze winny być zaopatrzone w podpis eksperta stwierdzający prawdziwość znaczka, bo falsyfikaty są bez wartości. Również nie przedstawiają wartości znaczki uszkodzone lub poplamione, tudzież reparowane.

Powyższych wskazówek należy przestrzegać dlatego, że każdy filatelista powinien godnie reprezentować dziedzinę swoich zamiłowań, powinien wiedzieć co dzieje się w świecie filatelistycznym, umieć wtajemniczyć laika w rzeczy ciekawe a dotyczące filatelistyki. W razie potrzeby należy przestrzec kolegę przed ma-

chinacjami fałszerzy, którzy obniżają poziom filatelistyki i podkopują zaufanie do danego państwa. Zbieranie znaczków zawsze w przeciwieństwie do wielu innych przyjemności przynosi większe lub mniejsze korzyści materialne, zależnie od tego na jaką skalę jest prowadzone. Poza tym zbierający przyzwyczaja się do porządku, czystości, subtelności i artyzmu, a podkreślić wypada że znaczek pocztowy, jego wykonanie i utrzymanie odzwierciadla cechy charakteru i poziom kultury narodu, który reprezentuje. Starannie zaś utrzymany zbiór znaczków jest niejako wyciągiem z historii narodów cywilizowanych ostatnich stuleci.

Od redakcji.

Powyższe uwagi są zebraniem i uporządkowaniem myśli zawartych w odpowiedziach biorących udział w konkursie-ankiecie, są zatem zbiorową wolą naszych czytelników. W niniejszym numerze ograniczamy się do pytania pierwszego, a w nast. numerach będziemy omawiali kolejno dalsze pytania.

NUMIZMATYKA

Antoni Szczawiński

O monetach polskich
(Ciąg dalszy)

Wobec olbrzymiej różnorodności typów brakteatów trudno jest je podzielić na poszczególne typy, zatem rozpatrzę je po krotce grupami przyjmując następujący podział:

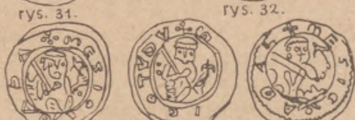
I. Brakteaty Mieszka III z łacińskim napisem.

rys. 29.

rys. 30.

rys. 31.

rys. 32.

rys. 33.

rys. 34.

rys. 35

II. Brakteaty Mieszka III z hebrajskim napisem.
III. Brakteaty z hebrajskim napisem bezimienne.
IV. Brakteaty różne.

W grupie pierwszej możemy odnotować następujące typy: Typ 1. (rysunek 29) przedstawia w perłowym obwodzie jakby kwiat w doniczce — w otoku DVX MESCO. Typ 2. (rysunek 30) widzimy głowę z twarzą wyrost z włosami jakby taśmą przewiązanymi, W otoku napis DUX MISICO przy czym litera X podobna jest kształtem do krzywej szabli. Waga przewyższa 4 grany, wybicie wypukłe. Strończyński przypuszcza, że ten typ wybity był pomiędzy 1173 a 1177 rokiem. Należy do rzadkich okazów. Typ 3. (rysunek 31) w perłowym obwodzie wystające nieco ponad obwód popiersie książęce z chorągwią w prawej ręce. W otoku napis MESICO; waży przeciętnie 4 grany. Należy do bardzo rzadkich okazów i należy przypuszczać, że jest jednym z pierwszych typów wybitych pod panowaniem Mieszka III-go. Typ 4. (rysunek 32), rysunek jak w typie 3 z tą różnicą, że książe wbija włócznię w smoka leżącego u jego kolan, waga jak poprzednio. Robota dość gruba. Rysunek przypomina podanie o Krakusie Typ 5 (rysunek 33), w perłowym obwodzie książe siedzący na tronie z mieczem w prawej a berłem lewej ręce, głowa książęca nakryta misiurką; w otoku napis MESICO ADAL, waga przeważnie 4 grany. Dotychczas znanych jest kilka odmian tego typu. Bity prawdopodobnie w Gnieźnie między 1174 a 1177 r. Przemawia za tym wyraz ADAL będący w napisie. Typ 6 (rysunek 34), w perłowym obwodzie brama ozdobiona wieżyczkami. W bramie głowa książęca ozdobiona mitrą, w otoku napis MESICO ADAL, waży 3,25 grana.

Wobec napisu ADAL należy przypuszczać że bity był prawdopodobnie w Wielkopolsce pomiędzy 1173 a 1187 rokiem. Typ 7 (rysunek 35), rysunek przedstawia osobę przyklękającą na lewe kolano i trzymającą w prawym ręku ptaka (przypuszczalnie sokoła). Z prawej strony półkolem napis MESICO przy czym litera M ma charakterystyczny kształt. Typ ten powtórzy się w opisie brakteatów z hebrajskim napisem. C. d. n.

Redaktor: Wincenty Przywitowski - Wydawca: Jan Witkowski

POSTANAWIAM KUPIĆ SOBIE ODPOWIEDNI ALBUM I PODCZAS WAKACJI UPORZĄDKOWAĆ SWOJE ZBIORY.

Polecamy:

WITKOWSKIEGO ALBUMY DO ZNACZKÓW POLSKICH:

P11	cena zł 19.50	plus porto zł 1.—
P15	cena zł 6.—	plus porto zł 1.—
P16	cena zł 9.—	plus porto zł 1.—
P17	cena zł 2.40	plus porto zł -.60

WITKOWSKIEGO ALBUMY BLANKO:

B21/50	cena zł 6.30	plus porto zł 1.—
B21/100	cena zł 9.90	plus porto zł 1.—
B21/300	cena zł 27.—	plus porto zł 3.—
B22/100	cena zł 18.90	plus porto zł 1.—
B22/300	cena zł 39.—	plus porto zł 3.—

Szczegółowy opis albumów nowego nakładu w cennikach, które wysyłamy na życzenie.

KA-BE **Nr 18. Europa** papier średni, solidna neutralna okładka, śruby wewnątrz, około 370 kart jednostronnie drukowanych, ca 11 000 pól. 1 tom. Waga ca 3 kg — Cena . . zł **32.50** plus porto zł 2.50

" **Nr 19. Zamorze** papier i wykonanie jak wyżej. Około 430 kart, ca 13.000 pól. 1 tom. Waga ca 3,5 kg — Cena . . zł **32.50** plus porto zł 2.50

" **Nr 214. Europa** Ia papier bezdrz., solida okładka neutralna, śruby wewnątrz, około 650 kart, druk jednostronny, ca 17.000 pol, 2 tomy. Waga ca 8 kg — Cena . . zł **78.—** plus porto zł 4.—

" **Nr 215. Zamorze** papier i wykonanie jak wyżej. Około 76 kart, ca 21.000 pól. 2 tomy. Waga ca 8 kg — Cena . . zł **85.—** plus porto zł 4.—

" **Nr 192. Lotniczy Europa** komplet, Ia papier bezdrz., około 180kart, okładka neutralna, śruby wewnątrz. 1 tom. Waga ca 3 kg — Cena . . zł **32.50** plus porto zł 2.50

" **Nr 592. Lotniczy Zamorze** obiętość i wykonanie jak wyżej. 1 tom. Waga ca 3 kg — Cena . . zł **32.50** plus porto zł 2.50

" **Nr 72. Niemcy** włącznie plebiscyty, okupacje i kolonie, Ia papier bezdrz., około 145 kart, druk jednostronny, ca 250 pól. 1 tom. Waga ca 2 kg — Cena . . zł **30.—** plus porto zł 2.—

SCHAUBEK'A **album do bloków** cały świat, okładka podwójna płócienna, system śrubowy, 1 tom. Waga ca 1,5 kg — Cena . . zł **30.—** plus porto zł 2.—

SCHWANEBERGER'A **album dla młodzieży,** na śrubach. 368 stron, na ca 15.000 znaczków. Waga 1,5 kg — Cena . . zł **14.50** plus porto zł 2.—

UWAGA: Albumy zagraniczne są w języku niemieckim

WSZELKIE INNE ALBUMY dostarczamy na zamówienie, PO CENACH ORYGINALNYCH.

Jeżeli nie wiesz na jaki album się zdecydować, służymy chętnie poradą.

Używane albumy tanio, stale na składzie

ALBUM JUŻ POSIADAM i WIEM JAK BARDZO NA WYGLĄDZIE i WARTOŚCI ZYSKUJE ZBIÓR DOBRZE OPRACOWANY.

Nadszedł świeży transport

PINCETEK NIKLOWANYCH

Format normalny nr 1 - zł 1.80
Format mały nr 2 - - - zł 1.— Koszty wysyłki osobno

NAJWIĘKSZE PRZEDSIĘBIORSTWO BRANŻY FILATELISTYCZNEJ W POLSCE

DOM FILATELISTYCZNY JAN WITKOWSKI

POZNAŃ I., AL. MARCINKOWSKIEGO 7 — TEL. 27-81

WIELKI WYBÓR Skrytka pocztowa 370 — P. K. O. 208.547 **NISKIE CENY!**

Na skutek licznych Życzeń naszej P. T. Klienteli

przeprowadzamy jeszcze

podczas wakacyj korzystną wymianę masówki polskiej na lepsze znaczki

ZA 5000	znaczków	polskich	DAJEMY	1 bloczek Jugosławia Zefib
„ 1000	„	„	„	1 „ Hiszpania Viva Franco
„ 1200	„	„	„	1 „ Czechy Bratislawa
„ 10.000	„	„	„	1 „ Francja Pexip
„ 1000	„	„	„	1 „ U. S. A. Ascheville
„ 5000	„	„	„	1 „ Hitler cięty (zamiast ząbk.)
„ 3000	„	„	„	1 „ Brunatna wstęga 1936
„ 8000	„	„	„	1 „ „ „ 1937 (b rzadki)
„ 6500	„	„	„	1 serię Niemcy Olimpiada letnia 8 wartości na ORYG. liście z datą 1 dnia (rzadki)
„ 40.000	„	„	„	1 komplet = 45 serii (razem 135) znaczków koronacyjnych dla Kolonii Ang.
„ 2500	„	„	„	1 serię Szwajcaria 3, 5, 10 fr. 1917/8 r
„ 3500	„	„	„	1 znaczek Bawaria 1849, 9 Kreuzer z fałdą w papierze, poza tym ładny egzemplarz (katal. wart. mk 12.—)

„ 10.000 znaczków polskich dajemy 1 serię Hiszpania 1927,
z Papieżem Piusem XI. i Królem Alfonsem XIII., 2 cent. — 5 peseta, 16 sztuk

Przyjmujemy znaczki myte i sortowane, nieuszkodzone. Do każdej przesyłki należy dołączyć znaczkami 55 groszy na przesyłkę zwrotną. Na zasadzie naszej oferty wymiennej może każdy zdobyć poszukiwane znaczki zagraniczne **bez wykładania gotówki!** Kto jeszcze nie posiada znaczków polskich w większych ilościach, może je łatwo zdobyć, zbierając je w biurach i instytucjach z codziennej korespondencji.

Okres Korzystnej Wymiany trwa do 10 IX. 1938

W wypadku wyczerpania się oferowanych bloczków, zastrzegamy sobie zmiany, które uzgodnimy z kontrahentami indywidualnie.

Albumy po cenach okazyjnych

Przy uporządkowywaniu towarów stwierdziliśmy, że w dziale wydawniczym znajduje się pewna ilość albumów posiadających **nieznaczne uszkodzenia** przeważnie w okładce a poza tym mają **pełną wartość użytkową.** Oferujemy więc **po cenach** znacznie zniżonych jak:

Album polski	**P 11**	. . .	**zł 15.—**
„ „	**P 15**	. . .	**zł 4.50**
„ „	**P 16**	. . .	**zł 7.50**
Album blanco	**B 21/50**	. . .	**zł 5.—**
„ „	**B 21/100**	. . .	**zł 7.50**

Koszty przesyłki osobno

Wpłaty prosimy uiszczać z góry na P. K. O. 208 547

WYDAWNICTWA WITKOWSKIEGO MOŻNA OBEJRZEĆ I NABYĆ W CAŁEJ POLSCE, OD DUŻYCH MIAST DO MAŁYCH MIASTECZEK, W KAŻDEJ LEPSZEJ KSIĘGARNI LUB SKŁADZIE PAPIERU.

Druk. „POL" POLSKA FABRYKA WYROBÓW PAPIEROWYCH Sp. z o. odp. Poznań, Strzelecka 31